

# Eindexamen economie 1-2 vwo 2003-II

havovwo.nl

## Opgave 4

### Economia Atlantika

In haar economische politiek geeft de regering van Atlantika prioriteit aan twee doelstellingen:

- het verhogen van het nationaal inkomen;
  - het wegwerken van het tekort op de overheidsbegroting.
- Het onderstaande korte termijn vraagmodel kan worden gebruikt om de economische situatie in Atlantika te analyseren.

|      |                                            |                                                            |
|------|--------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| (1)  | $C = 0,8(Y_1 - B_1) + 0,2(Y_2 - B_2) + 30$ | C = gezinsconsumptie                                       |
| (2)  | $Y_1 = 0,7Y$                               | $Y_1$ = arbeidsinkomens                                    |
| (3)  | $Y = Y_1 + Y_2$                            | $Y_2$ = overige primaire inkomens                          |
| (4)  | $B_1 = b_1 Y_1$                            | Y = nationaal inkomen                                      |
| (5)  | $B_2 = b_2 Y_2$                            | $B_1$ = belastingontvangsten uit arbeidsinkomens           |
| (6)  | $B = B_1 + B_2$                            | $B_2$ = belastingontvangsten uit overige primaire inkomens |
| (7)  | $O = 130$                                  | O = overheidsbestedingen                                   |
| (8)  | $R = 0,1(O - B) + 6$                       | R = kapitaalmarktrente (in %)                              |
| (9)  | $I = 0,45Y_2 - 5R + 40$                    | I = particuliere investeringen                             |
| (10) | $EV = C + I + O$                           | EV = effectieve vraag                                      |
| (11) | $W = EV$                                   | W = nationaal product                                      |
| (12) | $Y = W$                                    | $b_1$ = marginale belastingquote arbeidsinkomens           |
|      |                                            | $b_2$ = marginale belastingquote overige primaire inkomens |

Alle grootheden luiden in miljarden geldeenheden, tenzij anders is aangegeven.

In het kader van deze economische politiek vinden economen in Atlantika de gemiddelde investeringsquote te laag. Medewerkers van het economisch planbureau komen desgevraagd met twee voorstellen die moeten leiden tot een verhoging van deze quote:

*voorstel 1*

De belastingtarieven op de overige primaire inkomens worden verhoogd en de belastingtarieven op de arbeidsinkomens blijven gelijk.

*voorstel 2*

De belastingtarieven op de arbeidsinkomens worden verhoogd en de belastingtarieven op de overige primaire inkomens blijven gelijk.

Tabel 2 geeft voor een aantal grootheden en parameters de waarden in de verschillende situaties.

tabel 2

|                  | $b_1$ | $b_2$ | Y   | B   | C   | I  | I/Y  | R   |
|------------------|-------|-------|-----|-----|-----|----|------|-----|
| uitgangssituatie | 0,30  | 0,35  | 380 | 120 | 194 | 56 | 0,15 | 7,0 |
| voorstel 1       | 0,30  | 0,45  | 393 | 135 | 197 | 66 | 0,17 | 5,5 |
| voorstel 2       | 0,40  | 0,35  | 353 | 136 | 162 | 61 | 0,17 | 5,4 |

- 2p **10** ☐ Verklaar het negatieve verband tussen R en I in vergelijking (9).
- 3p **11** ☐ Leg met behulp van de vergelijkingen en de uitkomsten (tabel 2) van het model uit waarom voorstel 1 leidt tot een stijging van het nationaal inkomen, terwijl bij voorstel 2 het nationaal inkomen juist zal dalen.
- 2p **12** ☐ Leg uit waarom in voorstel 1 de particuliere investeringen méér toenemen dan in voorstel 2.

Uitgaande van de twee genoemde doelstellingen van economische politiek geeft de regering van Atlantika de voorkeur aan voorstel 1 boven voorstel 2.

- 2p **13** ☐ Beschrijf het argument van de regering voor deze voorkeur.